14 Jaar No. 149 — 's HERTOGENBOSCH. — Zaturdag 17 December 1842

DE NOORD-BRABANDER,

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?

ABONNEMENTSPRIJS
Voor de Stad . . . f. 12.
Franco per post . . „ 14.

(Verschijnende driemalen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIËN
15 cent de regel
behalve 35 cent zegel.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR [illegible] NOORD-BRABAND, maakt bij deze bekend, dat, uithoofde van de zeer belangrijke en onuitstelbare vernieuwingen en herstellingen aan de ophaalbrug over de *Zuid-Willemsvaart* N°. 9 A te *Helmond*, de passage met voer- en rijtuigen, *van en met den 19 dezer tot en met den 15 Januarij des volgenden jaars*, zal gestremd wezen; zullende de rij- of voertuigen even beneden voorn. brug per pont worden overgezet, of anders van de brug over sluis N°. 8, even boven Helmond, kunnen gebruik maken.

's Hertogenbosch, den 13 December 1842.

De Staatsraad, Gouverneur voorn.
[illegible] A. J. BORRET.

KERKELIJKE STAAT.

Men schrijft uit Rome 28 November aan de *Augsburger Zeitung*:

» De Russische ambassade heeft aan de geestelijke overheid verschillende benoemingen van bisschoppen medegedeeld, welke door Z. M. den Keizer van Rusland geschied zijn. Tot heden toe heeft de Paus geweigerd deze benoemingen te bevestigen. «

ZWITSERLAND.

Een protestantsch dagblad, de *Observateur de la Suisse Orientale* meldt het volgende:

» Er zijn weinig landen, waarin het Katholicismus zoo schoon, zoo treffend, zoo godvruchtig, zoo natuurlijk is, indien ik zulks mag zeggen, als in de kleine kantons. In den boezem van die schoone bergen, bestaat de godsdienst nog in haar waar leven: zij heeft daar eene jongheid, frischheid, vrijheid en onafhankelijkheid, welke men te vergeefs elders zal zoeken. Verre verwijderd van de harde onverdraagzaamheid, in plaats van ketenen te smeden, is het Katholicismus daar omringd van de ziel der vrijheid en stort in aller harten eene zoete vreugde; het zijn slechts dwazen en radicalen, welke hunne achting weigeren aan die godsdienst, die overal geluk brengt aan dit herdersvolk, dat bij de onschuld van het buitenleven, de dapperheid en deugd der helden voegt. «

SPANJE.

— De tijdingen die wij van Barcelona ontvangen zijn betreurenswaardig; het schijnt dat de grootste angst in de stad heerscht sedert het binnen trekken der troepen van den Regent.

Men begon den volgenden dag reeds te fusilleren en te arresteeren. De chefs, de officieren der vrijcorpsen en de aanvoerders des opstand zijn, zoo als reeds bekend is, in veiligheid op onze schepen, en meer dan 300 man zijn reeds in Frankrijk ontscheept. Het zijn de drie honderd hoofden, die den Generaal-Gouverneur van Madrid in zijne aanspraak aan de Cortes gevraagd heeft. De meest schuldigen alzoo zijn onttrokken aan de vervolgingen van het gouvernement, en iedereen die zich gecompromitteerd gevoelde, heeft met [illegible] kunnen vlugten. Er bleef [illegible] in de stad als die hoop van muitelingen, [illegible] gouvernementen gewoon zijn, ten gevolge van dergelijke ongeregeldheden te amnestieeren, vooral indien zij zich noch aan diefstal, noch aan plundering overgegeven hebben, en zulks was het geval met de militiens van Barcelona. Maar men wil slagtoffers, men wil executien, men wil daaraan eene politieke weerklank geven.

In alle landen waar de constitutie geëerbiedigd wordt, zijn dergelijke opstanden het voorwerp van groote processen, waarbij de vormen zeer getrouw in acht genomen worden. In Spanje daarentegen wordt eene groote bevolking door de generaals als oorlogsbuit behandeld; men kent noch geregtshoven, noch krijgsraad, of eigenlijk wat nog erger is, men kent zulks wel in Spanje, dat alles staat in de constitutie, maar de generaals treden de grondwettige voorschriften met voeten, en regeren veel gemakkelijker naar hunnen zin met het zwaard en door militaire commissien.

Gedurende de 22 dagen dat de opstand geduurd heeft te Barcelona, heeft er geen bloed gestroomd, niettegenstaande de verbittering, heden komt het militaire bestuur onnuttiger wijs bloed vergieten in eene stad, wier puinhoopen nog roken door de gevolgen van het bombardement. Men heeft de aanvoerders niet kunnen vatten, nu grijpt men de menigte aan. Twee honderd bezoldigde nationale militiens, meest allen ambachtslieden, zijn gearresteerd, verscheidene zijn reeds gefusilleerd, het getal daarvan is ons nog onbekend. Eene proclamatie van van Halen bedreigt alle militairen of civiel geëmploijeerden, die binnen Barcelona's muren gebleven zijn, gedurende den opstand, met doodstraf. De revolutionaire junta had in dezelfs publikatien slechts van dood tegen dieven en plunderaars gesproken.

Espartero is veel edelmoediger voor de Carlistische opstandelingen geweest, dan voor de inwoners van Barcelona, ofschoon eerstgenoemde gedurende 6 jaren Spanje met bloed bevlekt hadden. De inwoners van Barcelona verkrijgen niet hetgeen de verschrikkelijke soldaten van Cabrera verkregen hebben.

Onder de onheilen door het Bombardement veroorzaakt is er een bekend. Men noemt namelijk een fabrijk van den Heer Villaregat [afgevaardigde bij de Cortes] dat geheel en al afgebrand is; het geleden verlies wordt op 25,000 gulden geschat; verscheidene andere dergelijke onheilen zijn nog niet algemeen bekend.

— Men schrijft uit Perpignan den 9 September:

» De in Barcelona door de bommen aangerigte schade is verschrikkelijk. Het bureau der openbare hypotheken is met al de zich daarin bevindende documenten geheel en al verbrand. In het militaire hospitaal zijn eenige bommen gevallen, waardoor eenige zieken jammerlijk gekwetst zijn. Het fransch consulaat is ook door twee of drie bommen geraakt; ofschoon de nationale vlag op hetzelve wapperde, op het gebouw in het gezigt [illegible] van het fort Montjouich was.

» Zoodra van Halen zijne intrede binnen Barcelona deed, liet hij de vier eerste mannen die hij ontmoette onthoofden, en men zegt, dat Zurbano kommandant dezer provincie zal blijven.

» Men heeft opgemerkt dat voor en onder het bombardement, de telegraaf van Montjouich met het vaartuig *Rodney* correspondeerde, door middel van bijzondere teekens, welke noch in de stad noch door de fransche schepen begrepen werden.

» Zoodra de Engelsche schepen, die voor de haven lagen, de onderwerping van Barcelona vernamen, deden de kommandanten dezer schepen vreugdeschoten hooren, welke de aanhangers van Espartero van de hoogten van Montjouich beantwoord hebben.

» Men verzekert te Perpignan, dat niettegenstaande de dringende aanzoeken van den Heer Lesseps, het ministerie niet geneigd is om de zaak van Lefebvre gevolg te geven. Ook weten wij uit eene geloofwaardige bron, dat deze handelaar, in den loop der aanstaande zitting eene memorie aan de Kamers zal indienen.

[*Emancipation de Toulouse.*]

PERPIGNAN 12 December. De tijdingen uit Katalonie, welke wij heden ontvangen luiden, dat Figuères, den 9 door eene bende boosdoeners is bedreigd, die de Stad wilden plunderen. De nationale garde is den geheelen nacht onder de wapenen gebleven, en de boosdoeners hebben zich niet durven vertoonen.

De drie bataillons die van Barcelona naar Gironne gezonden zijn, moeten, naar men zegt, de ontwapening der nationale garde dier stad bewerkstelligen.

— Heden avond is gevangen genomen en naar de citadel gevoerd, den patriot José Masonet, een dier mannen, welke gedurende de laatste gebeurtenissen het meest aan het wettig gouvernement gehecht was, en een van die, welke het meest hebben toegebragt om de regeringloosheid te vernietigen. Deze man moet zeker het slagtoffer van eenen lagen laster zijn geweest. Wij vreezen niet voor hem, daar wij verzekerd zijn dat zijne onschuld zal worden erkend. De inhechtenisneming van den Heer Masonet heeft alle goede burgers met smart en ontsteltenis vervuld.

(*El Constitucional.*)

FRANKRIJK.

Men meldt uit Parijs van den 2 December aan de *Gazette d'Augsbourg*:

» De Poolsche uitgewekenen, die Parijs bewonen, hebben sedert lang de vergunning bekomen om op de zon- en feestdagen in de kerk van den H. Rochus door een der priesters hunner natie eene Mis te doen lezen en bij eene predikatie in hunne taal tegenwoordig te zijn.

» In diezelfde kerk is den 29 November het verjaarfeest der Poolsche revolutie gevierd.

dezer gelegenheid heeft de zaakgelastigde van Rusland, de graaf Kisseleff, aan den Heer Guizot eene nota overhandigd, waarin hij tegen deze openlijke betuiging der Poolsche nationaliteit protesteert, die, volgens hem, buiten de grenzen van Polen, het revolutionair gouvernement van 1830 vereeuwigt.

» Terstond na het ontvangen van deze nota, deed de Heer Guizot den pastoor der kerk van den H. Rochus, den Heer Faijet, aan het ministerie van buitenlandsche zaken roepen, en vroeg hem verklaringen deswegens. De Heer Faijet antwoordde, dat hij de deuren zijner kerk niet kon sluiten voor de geloovigen die er in kwamen bidden, of voor de priesters die zich aanmeldden om de H. Mis op te dragen, tot welke natie zij ook mogten behooren. De Heer Guizot had niets op deze verklaring aan te merken. De Pastoor ging weder heen; daarna hadden er verscheidene conferentien plaats, waarbij de ministers van eeredienst en binnenlandsche zaken en Mgr. de Aartsbisschop van Parijs tegenwoordig waren. Men weet nog niet welke beslissingen deswegens genomen zijn; maar men twijfelt er niet aan of het gouvernement zal aan den eisch van Rusland voldoen, dat wil zeggen, aan de Polen alle openbare betuigingen van dezen aard verbieden.

— Ziehier een afbeeldsel, hetwelk de *Presse* dezer dagen van het *Journal des Débats* gaf; niemand zal de verdiensten der gelijkenis betwisten.

» Het *Journal des Débats* heeft deszelfs eigenbelang altijd vóór de kwestien der menschheid, der nationaliteit, der opinien, der menschen en partijen, en van het al gemeen belang gesteld. Welke vervallen roem, heeft het nog niet doen verwelken? Welke magten, welke ministerien heeft het niet op eene lage wijze gevleid, op eene gevaarlijke wijze bedrogen?

Naar welke winden heeft het zich eindelijk niet gedraaid? Het *Journal des Débats* heeft vele besturen zien geboren worden en verdwijnen; het heeft het Keizerrijk zich zien oprigten, zien vallen, weder oprigten en weder vallen; het heeft de restauratie eenmaal zien vlugten en eenmaal zien bezwijken. Het ongeluk alleen heeft het nooit als hoveling gezien. Het is getuige geweest van verscheidene ernstige gebeurtenissen; maar wie heeft hetzelve in eenige omstandigheid, ooit moed, onafhankelijkheid, verloochening of genegenheid hooren belijden? Het heeft dikwijls verraad gepleegd; heeft het ooit wederstand geboden? Wie heeft hetzelve ooit het initiatief van eenen edelmoedigen maatregel zien aannemen, getrouw blijven aan eene overtuiging of een denkbeeld hooren vooruitstellen, dat aan hetzelve toebehoorde? Indien wij het *Journal des Débats* lasteren, dat het dan deszelfs collectien opensla, dat het al hare bladzijden doorbladere, al hare kolommen doorloope, en dat het ons ééne zaak, één woord aanteone om ons te logenstraffen...... Een woord!... Eén drukte hetzelve nooit uit dat de schijn van standvastigheid had, het was: „Ongelukkig Frankrijk! Ongelukkige Koning!" en op dien dag was het juist in eenen goeden luim.

— Men verzekert dat de generaal Negrier van Konstantine teruggeroepen is, en dat de generaal Bazagnay d'Hilliers hem aldaar vervangen zal.

Men gelooft niet dat de expeditie, die tegenwoordig te Algiers onder het bevel van den gouverneur-generaal plaats heeft bloedige gevechten te leveren zal hebben. Men zal zich naar Tenez rigten; onze stoombooten kunnen gemakkelijk op dat punt landen.

De Beni Menassers komen hun onderwerpingstractaat met veel getrouwheid na. De zekerheid der wegen is zoo goed als mogelijk.

Het dorp St. Ferdinand, hetwelk door den kolonel Marengo gebouwd wordt, en waartoe hij de gecondemneerde militairen gebruikt, maakt groote vorderingen: men verzekert dat binnen drie maanden de huizen geheel en al klaar zullen zijn, en de akkers omgeploegd en bezaaid, hetwelk [illegible] dadelijk aan de volkplanters, die genoegzame zekerheid aanbieden, geleverd worden.

Men leest in een fransch blad de volgende aanmerkingen over de fransche aangelegenheden.

— Barcelona is in de handen van Espartero; hij heeft gezegevierd; maar het aandenken aan het bombardement, het zal de schrikkelijke gevolgen van hetzelve zal lang blijven voortduren. De regent heeft eene ontslapende stad overwonnen; maar eene dergelijke overwinning, kan geene andere gevolgen hebben dan zijnen naam in Spanje gehaat te maken. Eene vijandelijke stad bombarderen is reeds eene van die uitersten, dat een menschelijkere generaal zou trachten te vermijden. Maar eene stad van hetzelfde vaderland te bombarderen, is iets dat zelfs het gevaar niet verontschuldigen kan.

Espartero is gelukkig geweest, maar hij heeft zich steeds wreed getoond. Hij zal naar Madrid terugkeeren bevlekt met het bloed van de inwoners van Barcelona, rookende puinhoopen achterlatende die hem beschuldigen, en kiemen tot oproer, die niets anders dan de gelegenheid weder afwachten om zich openlijk te toonen. De indruk die deze Expeditie maken zal, zal ongetwijfeld zeer groot zijn.

Indien het waar is dat hij dezen triomph door hulp en in het belang van Engeland behaald heeft, is het wezenlijk betreurenswaardig. De bevolking zal daaraan steeds gedachtig zijn, en zulks zal het ontwerp omtrent de boomwol in de kamers of in het land niet zeer populair maken. Indien het Engelsche gouvernement wijs wil handelen, dan moest het nu aan het kabinet van Madrid aanraden op dit oogenblik de ontwerpen, die door het bombardement van eene magtige en nijvere stad voorafgegaan zijn, te adjourneren.

De nuttigste maatregelen, die onder zulke omstandigheden begonnen en genomen worden, moeten onfeilbaar mislukken.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 13 December.

Tweede kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag, den 13 December.

Opening ten half twaalf ure.

Na de resumtie der notulen van de vorige zitting, is bij monde van den Heer van Panhuijs, namens de commissie tot de petitien rapport uitgebragt op twee verzoekschriften van gemeente-besturen uit de provincie Limburg (in de zitting van Vrijdag jl. ingekomen) houdende bedenkingen tegen Art. 20 van het met Belgie gesloten traktaat van 5 November jl., voornamelijk met betrekking tot de bij dit traktaat vastgestelde grensbepaling. De commissie stelt voor, het verzoekschrift ter griffie te deponeren, en wijders het rapport te doen drukken en aan Z. Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken te verzenden.

De Heer Michiels van Verduijnen vestigt de aandacht der Kamer op de belangrijkheid der twee bovenvermelde verzoekschriften; hij ondersteunt mitsdien het voorstel der commissie.

De Heer van Rechteren stelt voor, dat niet de rapporten, maar de verzoekschriften zelven in hun geheel zullen worden gedrukt.

Dit gevoelen door de Heeren Bruce en van Rappard bestreden zijnde, trekt de Heer van Rechteren het voorstel in, en wordt overeenkomstig het door de Commissie geproponeerde besloten.

Daarna zijn de discussien geopend, over het ontwerp van wet, bepalende de veranderingen van Art. 12 der Wet op de Regterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie.

De Heer van Goltstein verklaart zich voor de Wet. Hij acht het doel derzelve loffelijk, terwijl de middelen tot bereiking van dit doel, hem voldoende voorkomen.

De Heer Nederburgh spreekt in denzelfden geest. Zijns inziens ziet Art. 184 der Grondwet niet op de ambtenaren van het Openbaar Ministerie, gelijk zulks dan ook te regt is uitgemaakt bij de vaststelling van Art. 12 der organieke Wet. De bezwaren welke nog tegen de Wet bestaan, komen den spreker niet van dat gewigt voor, om zijne goedkeuring aan de in zijn oog zoo heilzame Wet te weigeren.

De Heer de Man behandelt breedvoerig de vraag: of de door de Regering voorgedragene bepaling met Art. 184 der Grondwet is overeen te brengen. Hij beantwoordt die vraag ontkennend en zal mitsdien tegen de wet stemmen, tenzij de door hem geopperde bezwaren door Z. Exc. den Minister van Justitie worden uit den weg geruimd.

De Heer Luyben is van gevoelen, dat Art 184 der Grondwet in eenen ruimen zin behoort te worden uitgelegd, gelijk zulks dan ook is aangenomen bij de Wet op de rekenkamer en bij Art 12 der organieke Wet, over de wijziging waarvan nu kwestie is. Hij verklaart zich in beginsel geheel met de voorgedragene Wet te vereenigen. Hij betreurt echter dat de proces-orde bij de Wet voorgeschreven, tot eene nuttelooze langwijligheid en opeenstapeling van enorme kosten zal aanleiding geven. Het ontslag echter aan de ambtenaren van het O. M. te verleenen, in voege als zulks bij de Wet is voorgesteld, kan zijne goedkeuring niet wegdragen. Hij ziet daarin geene voldoende waarborg voor willekeur. Het ontslag door den Koning te verleenen, zal altijd van het Departement van Justitie uitgaan. Hij verklaart geen het minste wantrouwen jegens den tegenwoordigen Minister van Justitie te koesteren, maar deed opmerken, dat menschen voorbij gaan en de wetten dikwerf in stand blijven. De Heer Luyben verklaart uit dien hoofde te zullen stemmen tegen de Wet, ten zij zijne bedenkingen volledig mogten worden opgelost.

De Heer van Nes is van gevoelen dat de Grondwet, de Raadsheeren en de Procureurs-Generaal op dezelfde lijn heeft geplaatst. Wanneer nu een Raadsheer niet dan bij vonnis kan worden ontzet, ziet hij niet in waarom de Procureurs-Generaal van een' verantwoordelijk Minister zullen afhankelijk zijn. Hij verklaart zich voornamelijk uit dien hoofde tegen de Wet.

De Heer Uitwerf Sterling vereenigt zich met het gevoelen dat de Grondwet evenzeer onafzetbaarheid der ambtenaren van het Openbaar Ministerie als die der regters heeft op het oog gehad. Tot staving hiervan beroept hij zich op het getuig van den Graaf van Hogendorp, van den Staatsraad Metelerkamp, benevens op de geschiedenis der Grondwet van 1815.— Hij zal tegen de Wet stemmen.

De Heer van Akerlaken verklaart zich voor de Wet. Zijns inziens behoort aan den Koning, en aan den Koning alleen, het regt tot het geven van ontslag, aan de ambtenaren van het O. M. om wettige redenen te worden toegekend.

De Heer Tromp keurt de beginselen waarop dit ontwerp gegrond is, in allen deele goed. Zijns oordeels stelt Art. 184 § 3, juist een onderscheid daar tusschen regtsprekende ambtenaren en ambtenaren van het openbaar Ministerie. Tusschen die grondwettige bepaling en deze voordragt bestaat de meest mogelijke overeenkomst.

De Heer van Nes meent, dat de derde zinsnede van Art. 184 der Grondwet alleen op de tweede zinsnede van dat artikel en niet op de eerste slaat. De tweede zinsnede handelt alleen van regters en regterlijke ambtenaren der regtbanken en hoven van regten. De derde zinsnede betreft uitsluitend de regters, in de tweede zinsnede bedoeld. Zij heeft geene betrekking op de ambtenaren van het openbaar Ministerie bij den Hoogen Raad of bij de Hoven. De Grondwet heeft niet gewild, dat een onderscheid zou bestaan tusschen de regters en de regterlijke ambtenaren bij den Hoogen Raad en de Hoven. Allen worden voor hun leven aangesteld en allen kunnen niet anders dan bij regterlijk vonnis worden ontslagen. De spreker acht het ontwerp in strijd met de woorden en duidelijke bedoeling der Grondwet. Hij meent, dat men geen weg tot willekeur moet openzetten.

De Heer Mutsaers heeft ten eerste opgemerkt, dat de proces-orde geheel vreemd aan het Art. blijven moest. De proces-orde heeft zijne goedkeuring niet kunnen wegdragen. Zij is omslagtig, niet passende aan het onderwerp, niet doeltreffend.

Hij beschouwt het ontwerp niet overeenkomende met de grondwettige bepaling, volgens welke de levenslange benoemig, de onafzetbaarheid van den regter, den grootsten waarborg voor hunne onafhankelijkheid moet opleveren. De Procureurs-Generaal zijn bij de Grondwet op dezelfde lijn geplaatst als de leden van den Hoogen Raad en de Hoven. De Procureurs-Generaal verliezen, volgens de voordragt, alle waarborgen voor hunne onafzetbaarheid, en altoo voor hunne onafhankelijkheid. Hij stemt tegen het ontwerp.

De Heer Romme meent, dat de Wet verder gaat dan de Grondwet gewild heeft. De Grondwet heeft de onafhankelijkheid der regterlijke ambtenaren willen waarborgen. Die onafhankelijkheid wordt bij dit ontwerp ingetrokken. Het is in onbestemde uitdrukkingen vervat, waardoor het hoofdbeginsel wankelt. De Kamer moet zich wel wachten, de deur voor misbruik en willekeur open te zetten. Hij kan bij geene wet bestendigen, hetgene de Grondwet niet gewild heeft. Elke magt in den Staat behoort afgescheiden in hare grenzen en in haren werkkring te blijven. Men moet hare regten bewaren, opdat zij hare kracht behoude. Hij stemt tegen het ontwerp.

Zitting van Woensdag den 14 December.

Opening ten half twaalf ure.

Dadelijk na de resumtie der notulen van de vorige zitting, zijn de discussien over het ontwerp van wet, bepalende de veranderingen van Art. 12 der organieke wet voortgezet.

De eerste spreker, de Heer Gouverneur, verklaart zich tegen de wet. Volgens de duidelijke bewoordingen der Grondwet worden de Procureurs-Generaals en hunne substituten bij den Hoogen Raad en de Provinciale Geregtshoven voor hun leven aangesteld. Dit is gedaan op eene wijze, welke hen gelijk stelt met de leden dier regts-kollegien waartoe zij behooren.

Indien nu levenslange benoeming niet beteekent onafzetbaarheid, dan zegt de spreker niet te begrijpen, welke beteekenis daaraan moet worden gegeven. Dezelfde woorden worden dan ook in Art. 200 der Grondwet met betrekking tot de leden van de Algemeene Rekenkamer gevonden. Hij verklaart zich niet te verzetten ook tegen de afzetting van die ambtenaren van het O. M. bij vonnis, maar hij verlangt waarborgen voor hunne onafhankelijkheid. Eene afstemming der wet zal zijns inziens een nieuw voorstel van de zijde van de regering of der Kamer ten gevolge hebben, alleen met weglating van het betwiste beginsel ten aanzien der ambtenaren van het O. M.

De Heer van Rosenthal betoogt mede de onaannemelijkheid van het wetsontwerp. Hij wederlegt eenige argumenten, door sommige sprekers op gisteren ter verdediging der wet aangevoerd. Indien hij al wil aannemen dat het woord *regten*, voorkomende in Art. 184 3de alinea der Grondwet ten aanzien van de ambtenaren van het Openbaar Ministerie niets beslist, dan volgt alleen daaruit, dat dit aan de wet moet worden overgelaten en daarin de geest der Grondwet behoort door te stralen. De Grondwet kan, ook met betrekking tot de ambtenaren van het Openbaar Ministerie niets anders gewild hebben dan het geven van ontslag, onder die waarborgen, welke alle denkbeeld van willekeur uitsluit.

De spreker zegt zich niet gebonden te achten aan het reeds bestaande antecedent, voorkomende in Art 12 der Org. wet, zoodanig als dit artikel thans luidt. Hij zal tegen de wet stemmen.

De Heer Verweij-Mejan treedt in eene geschiedkundige ontwikkeling, ten betooge, dat de onafzetbaarheid van de ambtenaren van het O. M. in de geest en letter der Grondwet is opgesloten. Tot staving hiervan beroept hij zich op het gevoelen van Meijer, als secretaris der commissie, in der tijd belast met de redactie der Grondwet. Hij doet opmerken dat de Heer wel degelijk van meening was dat de onafzetbaarheid in de Grondwet van 1814 was opgesloten, en bepaaldelijk die onafzetbaarheid afkeurde. Bij acht zich dus onbevoegd het verkeerd beginsel in Art. 12 der Org. wet vervat, te bestendigen en zal tegen de wet stemmen.

De Heer Luzac treedt mede in een geschiedkundig betoog, waaruit hij afleidt, dat de onafzetbaarheid der ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Grondwet is gewild. Hij beroept zich ten dien aanzien vooral op het werk van den Heer Raapsaet. Hij onderzoekt bepaaldelijk de vraag: waaraan het is toe te schrijven, dat men in 1827 en 1835 van de Grondwet is afgeweken? Zijns inziens moet zulks worden geweten aan de omstandigheid, dat reeds in 1826 in Belgie de kiemen van tweedragt en stelselmatige oppositie zijn ontstaan, en men toen heeft gezien, dat het noodig was, meerderen klem in die streken te kunnen uitoefenen. Daaraan is het, volgens den spreker, te wijten, dat in 1827 de toenmalige Minister van Justitie die bepaling in Art. 12 der Organieke Wet heeft ingeschoven. Hij herinnert echter, dat zulks niet onopgemerkt heeft plaats gehad en dat bepaaldelijk de tegenwoordige Vice-President van den H. R., destijds lid der Kamer, daartegen heeft geprotesteerd. De aanneming van het nu betwiste beginsel was volgens den spreker te wijten aan de omstandigheid, dat slechts eene stemming over het geheele ontwerp heeft plaats gehad en de ijveraars van een groot aantal Provinciale Hoven over dit bezwaar even als zoo vele anderen hebben heen gestapt. Ook in 1835 heeft het nu door de Regering voorgedragen beginsel groote tegenkanting ontmoet. Daaruit leidde de spreker af dat Art. 12 in den tijd niet met zoodanige meerderheid is aangenomen, als men het nu wil doen voorkomen.

De Heeren Cost Jordens, Harencarspel en Repelaer verklaren zich tegen de wet, grootendeels op dezelfde gronden als reeds door vroegere sprekers ontwikkeld zijn. Ook zij zijn van oordeel, dat het beginsel der onafzetbaarheid ten aanzien der ambtenaren van het O. M. in de Grondwet is geconsacreerd. De Heer Repelaer echter zal nadere inlichtingen afwachten, om zijne stem te bepalen.

De Heer Menso beschouwt de voorgedragene wet slechts als eene uitbreiding van het beginsel, bereids in Art. 12 der Organieke Wet aangenomen; eene uitbreiding, welke hem in het belang der Maatschappij en van de Regterlijke Magt zelve wenschelijk voorkomt.

De Heer Schooneveld zegt dat de wet faalt in twee opzigten, namelijk in beginsel en vorm.

De relatieve inamovabiliteit is volgens den spreker zeer duidelijk in de Grondwet gelegen. Hij betuigt dan ook zijne verwondering, dat men nu in eene speciale wet, in strijd met de Grondwet, die amovabiliteit voordraagt. Hij erkent dat het hier alléén geldt eenen strijd van beginselen en vreest geen het minste misbruik. Het komt den spreker echter van belang voor, dit beginsel niet te overschrijden, vermits men anders gevaar loopt verder te gaan. Hij herinnert wat hem in der tijd met drie zijner ambtgenooten heeft bewogen, bij het voorstellen van eene nieuwe wet op de Regterl. magt, Art. 12 onveranderd te laten. Alstoen had men alleen ten doel de afschaffing van dat jammerlijk groot getal provinciale Hoven, waaronder de natie als nu gebukt gaat en nog lang gebukt zal gaan. De spreker lost op de pretense tegenstrijdigheid die er aanwezig is, in de onafzetbaarheid der ambtenaren van het Openbaar Ministerie, met de bevelen, welke zij van de Regering moeten opvolgen.

Met betrekking tot den vorm spreekt hij in denzelfden geest als de Heeren Luyben, Luzac en anderen. Hij zal tegen de wet stemmen.

De Heer Sasse van Ysselt verklaart zich kortelijk voor de wet. De onafzetbaarheid der ambtenaren van het O. M. strijdt zijns inziens met de prerogatieven der kroon.

De Heer van Rappard verdedigt de wet breedvoerig tegen de gemaakte bedenkingen.

Met betrekking tot den vorm erkent hij dat op dezelve veel is aan te merken en niet van onwettigheid is vrij te pleiten. Daarin echter vindt hij de waarborg dat de Regering niet dan in den grootsten nood tot deze wet hare toevlugt zal nemen.

De Heer van Dam verklaart, ook tegen de wet. Hij geeft bij deze gelegenheid zijnen wensch tot eene herziening der Grondwet te kennen.

Zijne Exc. de Minister van Justitie heeft in eene zeer uitgebreide redevoering, de wet verdedigd die daarna, met 28 tegen 23 stemmen, is aangenomen geworden.

Voor hebben gestemd de heeren van Bleiswijk, van Sasse van Ysselt, Tromp, Tuyll van Heeze, Nedarburgh, Buma, Snouck Hurgronje, van den Bosch, van der Gronden, Hintolen, Druyvesteyn, van Rappard, Menso, Modderman, van Hoorn van Burgh, van Goltstein, Anemaet, Ingenhouz, de Backere, Backer, Luyben, Michiels van Verduynen, Cornelie, Gockinga, van Akerlaken, den Tex en Gevers.

Tegen hebben gestemd de heeren van Nagell, Gouverneur, Cost Jordens, Repelaer, Scheers van Harencarspel, Luzac, Brouwer, Schooneveld, Verwey-Mejan, Romme, Uytwerf Sterling, van Pannuys, de Man, Enschedé, van Nes, van Rosenthal, Boreel van Hoogelanden, van Heeckeren, Bruce, Mutsaers, van Heloma, van Dam van Isselt en van Rijckevorsel.

Het aangenomen ontwerp zal aan de Eerste Kamer worden verzonden.

PAUS INNOCENTIUS III.

EN

KONING JAN ZONDER LAND.

[*Vervolg en Slot.*]

» Ik wil iets uit achting voor den Paus doen hernam hij eindelijk; dat Langhton afstand doe van het aartsbisdom en de paus in zijne plaats benoeme wien hij goedvindt; ik beloof dengenen te erkennen, dien hij verkiezen zal; en vervolgens indien de Paus het verlangt, zal ik Langhton een bisdom geven, welligt zelfs in Engeland. -- De heilige kerk, antwoordde Pandolphus, zet geenen aartsbisschop af zonder gewigtige redenen, maar zij weet wel » middel, om wederspannige koningen van hunne » hoogte aftewerpen. -- Gij dreigt! denkt gij met » mij te kunnen handelen als met mijnen neef, in » wiens plaats gij eenen anderen Duitschen Keizer » hebt doen verkiezen? -- De paus is overtuigd » dat gij, even als elk ander, u aan zijn gezag » moet onderwerpen. -- Kunnen uwe daden nog » kwaadaardiger zijn dan uwe woorden? vroeg » Jan. -- Gij hebt ons met uwe gevoelens bekend » gemaakt, thans willen wij u de onze zeggen. De » paus heeft den ban tegen u uitgesproken, en dit » vonnis wordt op dit oogenblik uitgevoerd. -- Niets » anders? -- Ja, van heden af is de kerkban op» geheven voor al de Engelschen, die geene ge» meenschap met u hebben, en al degenen die met » u gemeenschap houden, zijn buiten de kerk ge» sloten. -- Wat hebt gij nog meer? -- De onder» danen van al uwe landen zijn ontslagen van den » eed van getrouwheid jegens u; uw rijk is ge» schonken aan dengeen die het zal aanvallen; en » wij bevelen aan al de genen die hier tegenwoor» dig zijn, dat, wanneer de paus zijn leger in dit » land zal zenden, zij zich bij hetzelve voegen en » hulde bewijzen aan deszelfs opperhoofd, zoo niet, » zullen zij hunne straf niet ontgaan. -- Kunt gij » nog meer? -- Wij verklaren in den naam van » God, dat noch gij, noch uw erfgenaam, immer » zult kunnen gekroond worden. -- Mijne afge» vaardigden, hernam de koning, hebben mij be» rigt, dat gij mijne zaak te Rome verdedigde en mij » genegen waart. Thans echter zie ik, dat gij mij » uit mijn rijk wilt verjagen. Indien ik geweten » hadde dat gij mij zulk eene tijding bragt, had » ik u en de uwen op ezels doen plaatsen: zulke » afgevaardigden heb ik niet gevraagd. -- Zeer » zeker, antwoordde Pandolphus, wij hebben uwe » zaak verdedigd, en wij zijn hier gekomen in de » hoop, van u onderworpen aan den paus en de » kerk te vinden, maar wij zijn in onze verwach» ting te leur gesteld. Wij hebben u uit liefde » verkondigd wat u overkomen zal, en wie reeds

» gebeurd is. Gij hebt verzekerd dat gij ons op » ezels zult laten plaatsen, hadt gij niet met meer » regt kunnen zeggen, dat gij ons zoudt laten ophangen? Maar God is onze getuige, dat wij in » uw rijk gekomen zijn met het vooruitzigt, den » dood voor de zaak der kerk te zullen ondergaan; » wij verwachten geene andere belooning van u."

De koning beval dat men eenige gevangenen voor hem zou brengen, en meende Pandolphus schrik aan te jagen, liet hij er eenige ophangen, anderen de oogen uitsteken en verscheidene in tegenwoordigheid van den legaat mishandelen. Een priester, die valschheid in geschrift gepleegd had, werd ook tot de galg verwezen; maar Pandolphus snelde henen om eene waskaars te nemen, en den ban uittespreken tegen degenen, die de handen aan den schuldige zouden slaan. De koning liep hem na en leverde den priester aan de regtspraak van den legaat over; doch deze verliet spoedig het land.

De poging van Pandolphus, om den koning tot onderwerping te brengen mislukt zijnde, wist Jan wel dat er gestrengere maatregelen tegen hem zouden genomen worden. Hij trachtte dezelve te voorkomen door nieuwe onderhandelingen, te Rome zelve gevoerd, en zond den abt de Beaulieu om zich met Innocentius te verstaan. Terwijl de koning het oog op Frankrijk hield, keerde de abt de Beaulieu terug, vergezeld van twee broeders der Tempel-orde, om den koning te boodschappen, dat de subdiaken Pandolphus en broeder Durand een onderhoud vroegen en voorstellen van vrede medebragten.

Innocentius was overtuigd, dat de zaak waarmede hij hen belastte van het hoogst belang was, en dat de eer en de verheffing van den apostolischen stoel op het spel stonden. De twee afgevaardigden moesten voor den koning verschijnen vergezeld van eenen Engelschen kerkvoogd en genoegdoening voor de kerk vragen, zoo als de afgevaardigden des konings met den Paus waren overeengekomen. Het interdict en de ban konden opgeheven worden na de beëedigde verklaring dat de voornaamste punten van het verdrag zouden ten uitvoer gelegd worden, wat betrof de geschillen van minder belang, de paus behield zich derzelver beslissing voor; de afgezanten moesten terugkeeren, bijaldien de koning niet binnen de maand de gedane voorstellen aannam.

Jan had alle reden, om voldaan te zijn over de bereidwilligheid van den paus, om nieuwe onderhandelingen aan te knoopen en antwoordde aan de tempelridders dat Pandolphus zonder uitstel komen moest. Deze sprak van de tallooze Fransche legerbenden, die slechts het teeken afwachtten om Engeland aan te vallen. Hij zeide hem, dat al de bisschoppen, de bannelingen van alle standen naar het oogenblik haakten waarop zij op hunne zetels zouden hersteld worden en den eed van getrouwheid aan Philippus mogten afleggen; hij voegde er bij, dat Philippus van de aanzienlijkste baronnen uitnoodigings brieven ontvangen had en dat hij hoopte op het welslagen zijner onderneming. Verandering van gedrag, boetvaardigheid en een waarborg van zijne onderwerping aan het oordeel der kerk konden hem redden; hem, alleenlijk door de gunst van den apostolischen stoel, zijn rijk doen behouden, waarvan hij te Rome reeds ontzet was, uit hoofde van zijne weigering om te verschijnen. Hij vermaande den koning om te voorkomen zich in moeijelijkheden gewikkeld te zien, waaruit hij zich met eigen kracht niet zou kunnen redden.

Jan dacht ernstig over deze voorstellen na. Hij zag het gevaar dat hem bedreigde, niet alleen wegens de magt van Philippus maar ook wegens den afval zijner baronnen. Eindelijk, even als alle vorsten, die wanen voor altijd hun gezag te vestigen door willekeurige gestrengheden, doch zich ligt door kinderachtige vrees en hersenschimmige denkbeelden laten afschrikken, herinnerde hij zich de voorspelling van Petrus; hij vreesde voor den nabij zijnde Hemelvaartsdag. In deze gemoedsgesteldheid verontrustte hem ook (welligt voor het eerst) de gedachte aan den kerkelijken ban. De troon, het leven, zijn geluk, alles scheen hem in gevaar te zijn; hevig aangedaan legde hij de hand op het Evangelie, en zwoer zich aan het oordeel der kerk te zullen onderwerpen. Dertien baronnen stelden zich tot waarborg, en verbonden zich, hem er toe te zullen dwingen, indien hij zijn woord terug nam.

Den 13 Mei, des maandags voor Hemelvaartsdag, werd, te Douvres, in tegenwoordigheid van een groot aantal graven, baronnen en eene groote menigte volks, het verdrag tusschen den koning en Pandolphus gesloten, krachtens hetwelk de vrede zou hersteld worden tusschen Jan, de bisschoppen en alle geestelijken en leeken, die in de zaak betrokken waren. Dadelijk verscheen Pandolphus voor het volk, en verkondigde, dat de koning met de kerk verzoend was en men hem getrouwelijk bijstand tegen zijne vijanden moest bieden. Afgevaardigden werden naar Frankrijk gezonden, om koning Philippus te doen weten dat hij van alle aanvallen tegen Engeland moest afzien.

Twee dagen daarna, daags voor Hemelvaartsdag, deed Jan, in handen van den paus, afstand van zijne kroon en van zijne koningrijken Engeland en Ierland, en overhandigde aan Pandolphus een staatstuk van den volgenden inhoud:

« Om de barmhartigheid Gods te erlangen voor » de beleedigingen, zijne H. Kerk aangedaan, en » niets waardigers op te dragen hebbende, dan onzen persoon en ons rijk, en om ons te vernederen voor Hem, die zich voor ons tot den dood » toe vernederd heeft; — voorts, door eene ingeving van den H. Geest, en geenszins door geweld of vrees gedreven, maar uit onzen goeden » en vrijen wil stellen wij, met toestemming onzer » baronnen, in handen van God, van zijne heilige « apostelen Petrus en Paulus en van onze moeder » de H. Roomsche Kerk, — ter uitwissching onzer » zonden en die van geheel ons geslacht, zoo levenden als dooden, — onze koningrijken Engeland en Ierland, met alle derzelver regten en » aanhoorigheden, om dezelve op nieuw te ontvangen in hoedanigheid van vassaal van God en » de Roomsche Kerk. In oorkonde waarvan wij » den eed van vassaal afleggen voor Pandolphus, » om ons ter beschikking te stellen van den Paus » en zijne opvolgers, even als of wij voor den » Paus zelve tegenwoordig waren. En onze erfgenamen en opvolgers zullen gehouden zijn altijd » dienzelfden eed af te leggen. En tot teeken onzer » onderdanigheid zullen wij en onze opvolgers, » jaarlijks, behalve den St. Pieterspenning, aan » den Apostolischen stoel betalen 700 marken voor » Engeland en 300 marken voor Ierland, te heffen » op de inkomsten des rijks. Alles onder straffe » van vervallen-verklaring van het rijk voor den » opvolger, die deze verbindtenis, welke voor » altijd geldig is, zou durven aanranden.»

Jan bood dit stuk, met het rijkszegel bekrachtigd en door den Aartsbisschop van Dublin en onderscheidene baronnen geteekend, den legaat aan. Daarna begaf hij zich met een grooten stoet naar de kerk, ontdeed zich van de kroon en andere teekenen van het koningschap en legde den eed van vassaal af. Pandolphus wierp het geld, dat de koning tot teeken zijner onderwerping aanbood, op den grond en vertrapte het, tot grooten spijt van den aartsbisschop van Dublin. Hij behield de kroon en de scepter gedurende vijf dagen, waarop Hij dezelve den koning terug gaf.

Zoodra Pandolphus de 8000 p. st. voor de verbannen aartsbisschoppen, ingevolge het aangegaan verdrag, ontvangen had, verliet hij Engeland. Jan overhandigde hem eenen brief voor den Paus, waarin hij verklaart, dat hij uit eerbied voor zijnen persoon het ontwerp van vrede aangenomen heeft zonder eenige bedenking en dadelijk na de mededeeling van den legaat. Hij bidt den Paus, hem gunstig te zijn en hem genegenheid te bewijzen, « uithoofde van den zwaren last, waaraan hij zich « blijmoedig onderworpen heeft.

ADVERTENTIEN.

*** Na eene echtvereeniging van ruim dertig jaren overleed heden tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid mijn geliefde echtgenoot, *JOANNES DU PONT* in den ouderdom van bijna 63 jaren, na voorzien te zijn geweest van de HH. Sacramenten onzer moeder de H. Kerk.

's BOSCH,
den 13 *December* 1842.

JOANNA DU PONT,
geb. WANSINK.

*** Iemand genegen zijnde, om beste oude EST-PLAVUIZEN te koopen, groot in het vierkant 12 oude duimen, voor eenen civielen prijs, kan zich adresseren bij W. VAN LIEMPT, Mr. Metselaar te *Boxtel*.

*** *L. OBERWARTH* en Co. geoctrooijeerd Fabrikant en Commissionair van *Parijs*, berigt het geachte Publiek dat gisteren eene groote partij CHALS TAPIS tot zeer lage prijzen en meer andere goederen gearriveerd zijn, en hun vertrek op op aanstaanden Maandag voor vast bepaald hebben. Zij zijn uitgepakt bij den Heer *P. WILS*, in de Halve Maan tegen over den Heer *GOULMY* met een groot assortiment der aller nieuwste MODE-GOEDEREN en CHALS voor het saizoen tot in hoog loopende lage prijzen.

Zij die nog verkiezen van dit allervoordeeligst aanbod gebruik te maken, worden verzocht zich in tijds te vervoegen.

*** De Erfgenamen van wijlen M. S. BLOEMENDAAL te *Eindhoven*, zijn voornemens eerlang in het openbaar te verkoopen:

Eene ruime en welingerigte HUIZINGE voor twee Huisgezinnen, met PAKHUIS en LEERLOOIJERIJ, (bevattende 8 groote en 5 kleine KUIPEN, met al derzelver LEERLOOIJERS GEREEDSCHAPPEN), ERF en TUIN, staande en gelegen te *Eindhoven*, aan en langs de Vrijstraat, groot te zamen 10 Roeden, Kadastraal Sectie A, Nos. 545, 546, 547 en 548, om in gebruik te aanvaarden met 1o. Mei 1843.

Inmiddels uit de Hand te koop, even als de VELLEN, welke zich nog in de Kuipen bevinden.

Nader onderrigt te bekomen bij A. en D. Bloemendaal en W. Huysmans, Notaris te *Eindhoven*, brieven franco.

De Notaris JOH. DE BERGH te *'s Hertogenbosch*, zal te *Gemonde*, ten huize van F. VERBRUGGEN, [illegible] op Vrijdag den 23 December 1842, Provisioneel en op Vrijdag den 30 derzelfde Maand, Finaal, telken dage des morgens ten 10 ure, verkoopen:

Eene Schoone en Groote BOUWHOEVE, met de daar bij behoorende LANDERIJEN groot te zamen ruim 6 Bunders, gelegen te *Gemonde* onder *Boxtel*, in huur bij JOHs. VAN DEN BERSSELAAR voor *f* 193-00 jaarlijks: bij gedrukte Billetten in 8 Koopen omschreven.

ZEGT HET VOORT.

TE KOOP.

Eene groote Kwantiteit OUDE-STEENEN, liggende binnen *'s Bosch* nabij de Groote Hekel aan Stads Dieze. Te bevragen bij den Heer KOKS Leydekker in de Peperstraat.

De Notaris A. P. BOLSIUS te *'s Bosch*, heeft voor zijnen Principaal Provisioneel opgeveild en Verkocht,

Een Kapitaal Dubbel HEERENHUIS en ERF, met KOETSHUIS, STALLING en TUIN, sedert weinige jaren geheel nieuw gebouwd, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch*, achter het Wildvarken, Kadaster Sectie G. No. 1717, groot 9 Roeden 70 Ellen.

Dit HEERENHUIS, allezinds modern ingerigt, bevat aan beide zijden gelijk Vloers, eene groote VOORKAMER, met Marmeren Schoorsteenen, voorts nog verscheidene KAMERS en KEUKENS, boven acht KAMERS, alle met Schoorsteenen en Kasten voorzien, Behangen en Geplafonneerd, twee ZOLDERS, KELDERS, WASCHHUIS, en groote PLEIZIER TUIN, met Vrucht en andere Boomen Beplant.

Te aanvaarden met 1o *February* 1843.

Ingezet met de Slagen . . . . . *f* 10400,00.

De Finale Verkooping zal geschieden te *'s Hertogenbosch*, in het Eindhovensch Koffijhuis, bij M. LANDHEER, op Vrijdag den 23 December 1842 des avonds ten 7 ure.

Graanmarkt van 's HERTOGENBOSCH

(Dingsdag, Woensdag en Donderdag) 13, 14 en 15 December 1842.

De aanvoer van Rogge, Boekweit en Haver, wat meer zijnde dan vorige markdagen, zijn tegen de hiernaast genoteerde prijzen, tamelijk goed van de hand gegaan.

ROGGE *f* 7.15 a *f* 7.65.
BOEKWEIT *f* 5.50 a *f* 6.30.
HAVER *f* 2.30 a *f* 2.75.

Zijnde de middelprijs van de Rogge waarnaar de zetting van het brood op Donderdag is geschied *f* 7,42.

De 3 Nederlandsche ponden Roggenbrood 31 Cents.

Het [illegible] Boter *f* 0-64 a 0-70.

OP LEVERING VERKOCHT.

Rogge wegende 72 ponden het mud *f* 7.35.
Boekweit van 65 ponden het mud *f* 6.00.
Zomer-Garst 60 ponden het mud *f* 144.00 het last, bij partij.
Meijerijsche goed gaar en blank kokende Groene Erwten *f* 8.85 het mud.

Beurs van Amsterdam.

Heden Woensdag 14 december 4 ure.

W. [illegible] 2½ pCt 52⅜ Dito 5 pCt. [illegible] Span. [illegible] Handelm. 130½ 130. [illegible] Ard. 85. [illegible] 18⅛ Dito Coupon 19[illegible], Dito 3 pCt. 22⅜ Port. [illegible] 2½ pCt. 32[illegible] Oude [illegible] 105[illegible] Dito 4 pCt. 85[illegible]

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROUI te 's Bosch.